

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๑๘ ร.

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง สาเหตุหัวจักรรถไฟชนคนที่หัวลำโพง

ข้าพเจ้า นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. อุบัติเหตุรถจักรดีเซลตัวเปล่า ๖ คัน วิ่งออกจากทางขบวนรถจักรดีเซลบางซื่อ โดยไม่มีพนักงานขับรถเข้าชนชานชาลาสถานีกรุงเทพ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ นั้น เป็นผลโดยตรงจากการปฏิบัติหน้าที่โดยความประมาทเลินเล่อของ นายสมจิตร พิไล นายตรวจกลตริ และนายเตรียม พิศพานต์ พนักงานควบคุมขบวนบางซื่อ คือ เนื่องจาก นายสมจิตร พิไล นายตรวจกลตริ ได้ติดเครื่องยนต์รถจักรโดยไม่ตรวจสอบรถจักรดีเซลตามข้อกำหนด และได้ลงจากรถจักรดีเซลไปโดยไม่ได้ดับเครื่องยนต์เพื่อป้องกันเหตุอันตราย เป็นเหตุให้รถจักรดีเซลวิ่งออกไปจากโรงงานรถจักรบางซื่อ และนายเตรียม พิศพานต์ พนักงานควบคุมขบวนบางซื่อตามข้อบังคับและระเบียบการเดินรถ พ.ศ. ๒๕๒๔ ข้อ ๑๐๖ (๑) ได้กำหนดให้ประแจกลไฟฟ้าเลขที่ ๓๓ ก. ซึ่งบังคับกับเครื่องตกรางหมายเลข ๑ เป็นท่าทางประธานตลอดเวลา แต่นายเตรียม พิศพานต์ ได้กลับประแจกลไฟฟ้าเลขที่ ๓๓ ก. และเครื่องตกรางหมายเลข ๑ หงไว้ โดยไม่ได้รับการร้องขอจากผู้ใด เป็นเหตุให้รถจักรดีเซลวิ่งออกจากโรงงานรถจักรบางซื่อไปก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น

สำหรับการลงโทษผู้บกพร่อง การรถไฟฯ ได้พิจารณาและสั่งการให้
เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑.๑ ฝ่ายการเดินรถซึ่งเป็นต้นสังกัดของนายเตรียม พิศพานนท์ ได้
มีคำสั่งลงโทษไล่นายเตรียม พิศพานนท์ พนักงานควบคุมขบวนตรี (ขบวนโดยสาร)
ขบวนบางซื่อ ออกจากงานตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ และให้ร่วมกับ
นายสมจิตร พลิก รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในกรณีด้วย

๑.๒ ฝ่ายการช่างกล ซึ่งเป็นต้นสังกัดของนายสมจิตร พลิก ได้มี
คำสั่งลงโทษปลดนายสมจิตร พลิก นายตรวจกลตรี แขวงบำรุงรถจักรดีเซลบางซื่อ
กองลากเลื่อนออกจากงานตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ และให้ร่วมกับ
นายเตรียม พิศพานนท์ รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในกรณีด้วยแล้ว

อนึ่ง สำหรับโทษของนายสมจิตร พลิก ตามข้อบังคับแล้วได้รับโทษไล่ออก
แต่เนื่องจากเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นการกระทำพลาดพลั้ง เพราะเจตนาดีเพื่อให้งการ
ลุล่วงไปโดยเร็ว หากแต่เกิดบกพร่องขึ้นเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และเป็นความ
ประพฤติกติ ขยันหมั่นเพียรในหน้าที่การงาน อยู่ในเงื่อนไขที่จะให้ความปรานี
ลดหย่อนผ่อนโทษได้ นอกจากนี้นายสมจิตร พลิก ยังเคยได้รับการบันทึกความดี
ลงในประวัติ กรณีช่วยปฏิบัติงานนอกหน้าที่รับผิดชอบ ทำให้การรถไฟฯ
ไม่เกิดการเสียหาย เนื่องจากมีการชุมนุมนัดหยุดงานที่แขวงบำรุงรถจักรดีเซล
บางซื่อ เมื่อวันที่ ๒๓-๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๖ อีกด้วย จึงให้ความปรานีลดหย่อน
ผ่อนโทษให้นายสมจิตร พลิก ลง ๑ ระดับ จากโทษไล่ออก เป็นปลดออก

๒. ความเสียหายด้านทรัพย์สินของการรถไฟฯ มีดังนี้

๒.๑ ค่าเสียหายด้านความชำรุดของรถจักรดีเซลทั้ง ๖ คัน เป็นเงิน

๒.๒ ค่าเสียหายด้านสัญญาณ, ไฟฟ้าสถานที่, เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และโทรศัพท์ เป็นเงิน ๒๐๘,๖๑๓.๕๘ บาท

๒.๓ ค่าเสียหายของป้ายกำหนดเวลาเดินรถเข้า - ออก ๒ บ้าย เคาน์เตอร์ขายของแห้งและเบ็ดเตล็ด, ครัวเหล็กและอาคารชุมชนสร้างเป็นคอนกรีต เสริมเหล็ก และบันไดประตอ เป็นเงิน ๑๒๓,๐๒๐.๐๐ บาท

ความเสียหายด้านทรัพย์สินของบุคคลภายนอก มีดังนี้

๒.๔ การรถไฟฯ จ่ายเงินให้แก่นายคำพันธ์ ชันเงิน เป็นค่า รถจักรยานยนต์ควาซากิ หมายเลขทะเบียน ว. ๑๓๕๘ อุบลราชธานี ซึ่งถูกชน เสียหายเป็นเงิน ๕,๕๐๐ บาท ไปแล้ว

๒.๕ ส่วนทรัพย์สินของบุคคลภายนอกเสียหายอีก ๓ ราย การรถไฟฯ ได้ดำเนินการชดใช้ ดังนี้

๑) รถยนต์สาธารณะทะเบียน ๑ ท. ๐๑๑๘ จ่ายเงินให้แก่ นางสาวจินตนา บัทยาวิวิน และบริษัท ศรีรัตนพัฒนา จำกัด ชดใช้ค่าเสียหาย รวมเป็นเงิน ๑๑๖,๘๔๓.- บาท

๒) ร้านขายหนังสือพิมพ์สถานีกรุงเทพ จ่ายเงินให้แก่ นายบ๊วย แซ่ม ชดใช้ค่าเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๑๕๐.- บาท

๓) ร้านขายขนมและเครื่องดื่มสถานีกรุงเทพ จ่ายเงินให้แก่ นายมานะ วันทนากกร ชดใช้ค่าเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐๐,๐๐๐.- บาท

สำหรับรายที่ ๔ มีการเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเติมมาอีก ๑ ราย คือ นายจิตร ส่างอ่อน เรียกร้องค่าโทรศัพท์สูญหายในกรณีเป็นเงิน ๒,๐๐๐.- บาท ซึ่งการรถไฟฯ กำลังพิจารณาดำเนินการอยู่

ผู้รับผิดชอบความเสียหายทั้งหมดคนคือ นายเตรียม พิศพานต์ และ
นายสมจิตร พลิก

๓. ด้านบุคคลผู้ได้รับบาดเจ็บมีจำนวนทั้งสิ้น ๔ คน ส่วนผู้เสียชีวิต
จำนวนทั้งสิ้น ๔ คน ซึ่งการรถไฟฯ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ จ่ายเงินให้แก่นางเรียม ใจดี (ศรีสุข) หรือเลียม เทศนอก
ภรรยาของนายแสวง ศรีสุข ผู้เสียชีวิต เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐.- บาท ไปแล้ว
ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

๓.๒ จ่ายเงินให้แก่นางขี้ม แสนมาโนตร มารดาของเด็กชายพิเศษ
แสนมาโนตร ผู้เสียชีวิต เป็นเงิน ๓๘,๐๐๐.- บาท ไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๑
พฤศจิกายน ๒๕๒๕

๓.๓ จ่ายเงินให้แก่นางตา ส้งแคนพรม มารดาของนายสมบัติ
ส้งแคนพรม ผู้เสียชีวิต เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐.- บาท โดยรับที่สถานีอุดรธานีแล้ว

๓.๔ จ่ายเงินให้แก่นางดี บุตรดาจันทร์ มารดาของนายดี ชินะแสง
ผู้บาดเจ็บ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.- บาท ไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

๓.๕ จ่ายเงินให้แก่ชายใจ หารโกทา และนางทองมาฯ บิดา
มารดาของนายอุทัย หารโกทา ผู้บาดเจ็บ เป็นเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท ไปแล้วตั้ง
แต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

๓.๖ จ่ายเงินให้แก่นางเต็ม ภาวะหาไห ผู้บาดเจ็บ เป็นเงิน
๔,๘๖๐ บาท โดยรับที่สถานีอุดรธานีแล้ว

๓.๗ จ่ายเงินให้แก่ น.ส. อรพิน ลำเพอຍ ผู้บาดเจ็บเป็นเงิน
๑๐๐,๐๐๐ บาท ไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๒๕

ส่วนรายงานโศกนาฏกรรม แก่เอเอ็น ผู้เสียชีวิตนั้น ขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างพิจารณาดำเนินการจ่ายเงินให้แก่ทายาท

๔. มาตรการแก้ไขป้องกันการเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับรถจักร

๔.๑ จัดให้มีพนักงานชั้นผู้บังคับบัญชาตั้งแต่สารวัตร หรือผู้ทำการแทนสารวัตรผลัดเปลี่ยนกันประจำอยู่ที่โรงรถจักร เพื่อควบคุมและรับผิดชอบตลอดเวลาที่มีการปฏิบัติงาน

ผลการดำเนินการ การรถไฟฯ ได้สั่งให้ทุกเขต, แขวงถือปฏิบัติ และในกรณีที่จัดให้ผู้ช่วยสารวัตรปฏิบัติการแทนสารวัตร จะต้องมีคำสั่งของสารวัตรให้ชัดเจนแต่ละครั้งพร้อมทั้งให้แขวงจัดสรรผู้ช่วยสารวัตรที่มีอยู่จริงแต่ละแขวงให้เหมาะสมกับการที่ต้องปฏิบัติตามข้อ

๔.๒ ติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัย (Vigilance Device) ที่รถจักรทุกคันเพื่อป้องกันว่าเมื่อรถจักรขับเคลื่อนไปโดยไม่มีคนควบคุมไม่ว่ากรณีใด รถจักรก็จะหยุดเคลื่อนที่เองโดยอัตโนมัติ

ผลการดำเนินการ การรถไฟฯ ได้ติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัย จนถึงปัจจุบันเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๔๓ คัน กำลังติดตั้งอยู่อีก ๔ คัน (อีก ๓ คันกำลังซ่อมอยู่) ซึ่งถือได้ว่ารถที่วิ่งอยู่ในการทำขบวนในปัจจุบันได้ติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๔.๓ ปรับปรุงระบบคิดเครื่องยนต์ให้เครื่องยนต์ติดได้เมื่อคันเปลี่ยนอาการอยู่ในท่าว่างเท่านั้น

ผลการดำเนินการ การรถไฟฯ ได้ปรับปรุงระบบคิดเครื่องยนต์ โดยการตัดแปลงวงจร Start เครื่องยนต์ของรถจักรดีเซล บี. อี. ให้เครื่องยนต์

คิดได้เฉพาะเมื่อคั่นกลับ Reverser อยู่ในท่า "OFF" ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จแล้ว
ถึงปัจจุบัน ๔๑ คับ ส่วนอีก ๕ คับ กำลังดำเนินการอยู่

๔.๔ จัดให้หม่อมกตกลับประแจทุกชุดที่รถจักรจะวิ่งเข้าสู่ทางประธาน
ให้สัมพันธ์กับสวิทซ์เครื่องขยายเสียงย่าน (ถ้ำม) และเมื่อประแจทุกชุดดังกล่าว
อยู่ในท่าทางประธานจะต้องมีเสียงดังพร้อมมีแสงไฟวาบ (ยกเว้นเมื่อมีการ
เตรียมทาง) เพื่อเตือนให้พนักงานควบคุมสัญญาณบนหรือสัญญาณให้คั่นประแจ
ดังกล่าวสู่ท่าปกติเมื่อเสร็จกิจแล้ว

ผลการดำเนินการ การรถไฟ ฯ ได้จัดทำที่หอบังคับการย่านบางซื่อ
เสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนย่านอื่น ๆ กำลังดำเนินการอยู่

๔.๕ ออกคำสั่งเพิ่มเติมระเบียบของalarรถไฟแห่งประเทศไทย โดย
ให้ระบุไว้ให้ชัดเจนว่า จะต้องมพนักงานตรวจหรือซ่อมอยู่บนรถจักรขณะ
เครื่องยนต์ติด และต้องดับเครื่องยนต์ทุกครั้งเมื่อลงจากรถจักร

ผลการดำเนินการ การรถไฟ ฯ ได้สั่งการไปแล้ว ดังนี้

๑) ให้ทุกเขต แขวงถือปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด

๒) กำหนดตำแหน่ง และกำหนดการทดสอบความรู้ของผู้ที่
จะอนุญาตให้ติดเครื่องยนต์รถจักรดีเซลไว้

๔.๖ จัดให้มีเครื่องบันทึกเสียงในหอสัญญาณเฉพาะย่านใหญ่ทุกแห่ง

ผลการดำเนินการ ขณะกำลังดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดซื้อ
เครื่องบันทึกเสียงอยู่

๔.๗ ออกแบบแบบปะทะปลายทางคั่นเสริมต่อจากแบบปะทะแบบ
ธรรมดาให้แข็งแรง โดยให้ล้อรถตกในหลุมทรายก่อนที่จะชนแบบปะทะ

ผลการดำเนินการ การรถไฟ ฯ ได้ออกแบบแผนปะทะปลายทางต้น
ที่สถานีกรุงเทพเสร็จเรียบร้อยและกำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่

๔.๘ จัดทำทางต้นในย่านของโรงซ่อมรถจักรทุกแห่งที่มีพื้นที่เพียงพอ

ผลการดำเนินการ การรถไฟ ฯ ได้สั่งให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว
และกำลังจัดทำ

๔.๙ ใช้เครื่องมือในการขับเคลื่อนรถจักรที่ทางรถไฟไว้ให้โดย
เฉพาะ

ผลการดำเนินการ การรถไฟ ฯ ได้สั่งการไปแล้ว ดังนี้

๑) ให้ทุกเขต, แขวงถือปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด

๒) ให้ทุกเขต, แขวงสำรวจเครื่องมือในการขับเคลื่อนรถจักร
ว่ามีเพียงพอ และสภาพสมบูรณ์หรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์ ให้จัด
หามาใช้ให้เพียงพอกับความต้องการและให้มีสภาพสมบูรณ์ทุกอัน

๓) ให้วิศวกรกำกับช่างกลเขต ๑ (บางซื่อ) พิจารณา
หาทางป้องกันให้การใช้ทวารลมเปลี่ยนทำการใช้การห้ามล้อ (M๒ 28) เป็นไปโดย
ปลอดภัย ให้มีเครื่องหมายแสดงให้รู้ตำแหน่งทำการใช้การให้ชัดเจน

๔.๑๐ จัดให้มีการฝึกซ้อมระหว่างพนักงานที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย
ปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้มีประสบการณ์ในการที่จะแก้ไขปัญหาในกรณีฉุกเฉิน

ผลการดำเนินการ การรถไฟ ฯ ได้สั่งการให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว

๕. การรถไฟ ฯ ได้สอบสวนผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย วิศวกรผู้ช่วยตรี
ผู้ช่วยสารวัตรรถจักร, นายตรวจกล, ช่างปรับ ผู้ร่วมงานที่อยู่ใกล้ชิดในวัน
เกิดเหตุแล้ว ทุกคนยืนยันว่า นายสมจิตร์ พลิก นายตรวจกลตรี ซึ่งได้มีคำสั่ง

ปลดออกจากงานไว้แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ นั้น ไม่มีอาการมีเม
สุรา หรือมีกลิ่นสุราอย่างใด วันเกิดเหตุยังได้เดินทางไปสถานีกรุงเทพพร้อมขบวน
รถช่วยอันตราย